

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •

68. ÅRGANG

6. SEPTEMBER 1956

A V I N N H O L D E T :
JUBILEUMSPREKEN AV BISKOP DR. MANGERS - ST. OLAVS
KIRKES 100-ÅRS JUBILEUM FEIRET - KARDINAL GRIFFIN
DØD - KARDINALEN SOM HAN VAR - BLIKK PÅ
TIDEN - PETER SCHINDLER I AKSJON - SVEN STOLPE
HAR ORDET - RIKHOLDIG NYTT FRA UTLANDET

NR
16

NESTE NUMMER KOMMER 22. SEPTEMBER 1956.

BISKOP DR. JAC. MANGERS:

«KOMME DITT RIKE»

En samling av hyrdebrevene 1932—1956.
Med et tillegg tilegnet Ordenssøstrene.

314 sider. Kr. 7.00 (hft.).

Bestillinger og løssalg: Katolsk Bok- og Bladsentral, Akersveien 5, Oslo

Har De lest disse bøkene av

PETER SCHINDLER?

Hvis ikke, kjøp dem —

De angrer ikke!

Dage i Rom	ib. 45.00	hf. 34.50
Ønskerejsen — Italien	» 10.25	
Italien, rejsfører	» 5.55	
Kølvand og Skinnestriben	» 14.65	
Ønskerejsen i Østrig ib. 20.50	» 14.65	
Katholicismen som katolikken selv ser den	» 3.00	
Katholicisme	» 5.55	
Vejen til Rom, Livserindringer	» 19.60	
Tilbage til Rom —>	» 20.75	
Dette hellige Evangelium	» 17.55	
Dødebogen	» 6.85	
Det kimer i fjærne Riger. Digt	» 5.55	

KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL

Akersv. 5, Oslo Tlf. 42 37 43

ALLE ABONNENTER

som ennu skylder kontingent har i disse dager fått tilsendt et innbetalingskort i posten. Første innbetalingskort ble vedlagt nr. 3 av bladet i år.

Vi ber denne gang alle være så vennlig snarest mulig å ordne sin kontingent, ellers ser vi oss nødt til å stoppe forsendelsen. La oss helst slippe det, og heller si på forhånd takk!

ST. OLAVS EKSP.

FYRINGSOLJE

brukes av

- Bispegården
- St. Josephs Institutt
- Vor Frue Hosp. Nerveavd.
- St. Dominikus kirke.
- St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem
- Sta. Katarinahjemmet.
- St. Pauls Kirke
- Moderhuset
- Florida Sykehus
- Øyenklinikken
- St. Josephs Hosp., Drammen
- St. Torfinns Klinikk, Hamar
- S. Elisabeth Inst., Hammerfest
- St. Theresia kirke, Hønefoss.
- St. Fransiskus Hosp., Hønefoss.

Oslo

Bergen

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 9. SEPTEMBER: 16. sønd. etter Pinse. Ep. Efes. 3, 12—21. Ev. Luk. 14, 1—11. Mandag: Nikolaus fra Tolentino, bekj. Tirsdag: Ferialdag. Onsdag: Marias navnefest. Torsdag: Ferialdag. Fredag: Korsens opphøyelse. Lørdag: Marias syv smerter.

ONSDAG 16. SEPTEMBER: 17. sønd. etter Pinse. Ep. Efes. 4, 1—6. Ev. Matt. 22, 34—46. Mandag: St. Frans av Assisis såremerker. Tirsdag: Josef fra Cupertino, bekj. Onsdag: Imbredag. — Januarius, bisk. og hans medmartyrer. Torsdag: Eustachius og hans medmartyrer. Fredag: Imbredag. — Matteus, ap. og evang. Lørdag: Imbredag. — Thomas av Villanova, bisk., bekj.

SØNDAG 23. SEPTEMBER: 18. sønd. etter Pinse. Ep. I. Kor. 1, 4—8. Ev. Matt. 9, 1—8.

ST. FRANCISKUS III. ORDEN

avholder medlemsmøte fredag 14. sept. kl. 19 i St. Hallvards Kirke, Urtegt. 29, Oslo.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I KATOLSKE KIRKER OG KAPELLER I NORGE

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:	Stillemesse	Høymesse
OSLO: St. Olavs kirke,	7.00	11.00
Akersveien 1. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161	8.30	9.45 m. eng. pr.
St. Hallvard kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680868	8.00	10.30
	19.00	
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neberggt. 15, tlf. 442324	8.15	11.00
	9.30 m. fr. pr.	
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 558121	—	8.30
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 380287	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 37 78 68	—	8.15
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209.	8.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410.	8.00	10.30
	9.00	
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 2019	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.00	10.30
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751	8.00	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 7, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgars kirke, Kirkegaten 3, tlf. 4225	8.00	10.30
LILLESTRØM: St. Magnuss kapell, Halvdansgt. 5, tlf. 712378	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.30
STABEKK: Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17, tlf. 537735	8.40	10.40
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallvards kapell, tlf. 9028 (Drammen)	—	9.00
TØNSBERG: St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1, tlf. 12238	8.00	10.45
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegrd. tlf. 21214	8.30	11.00
	19.00	
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20220	6.30	9.15
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kapell, Lars Guttormsensgt. 68, tlf. 2779	7.30	10.30
MOLDE: St. Sunniva kapell, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	10.30
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegrd. tlf. 314	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 63	6.20	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	—	10.30
	19.00	
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

Ved bestilling av olje: Oslo 68 34 66
Service: Oslo 56 35 92

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 20.

Annonser: Innen torsdag før utg.-dagen (se nederst på omslagssiden). 24 numre årlig. - Postgiro 15986.

TROENS SKJØNNHET

Biskop dr. Jac. Mangers's fest-preken ved
St. Olavskirkens 100-års jubileum

Den hellige pave, Pius X, har sagt at folket skal be og feire gudstjeneste omgitt av skjønnhet, for det skjønneste løfter sjelen oppad og stemmer til andakt og åndssamling. Det forsto alt den kongelige sanger David og fikk ham til å kvede: «Herre, jeg elsker prakten i ditt hus og stedet der din herlighet bor».

Det var denne tanke som har ligget til grunn ved reisingen av oldkirkens praktfulle basilikaer og av mellomalderens himmelstrebende katedraler og mektige romanske templer. Det hellige og opphøyede må ikke bli trukket ned, men det må bli kledd i skjønnhet, så det minner folket om Guds herlighet og løfter det opp over det jordiske og forgjengelige.

Det var også denne tanke som fylte de menn som for 100 år siden reiste St. Olavs kirke for å avløse det huskapell som da i tretten år hadde tjent som soknekirke for den unge St. Olavs menighet. Selv om den opprinnelige plan ikke kunne utføres, skydde de hverken strev eller offer for å bygge Norges første katolske kirke etter den såkalte reformasjon, så skjønn og attråverdig som det sto i deres makt å gjøre. I dag går våre tanker til dem i beundring og takk.

Det var også meningen med den restaurering som ble foretatt i år, og som tiden hadde gjort nødvendig. Og i sannhet er vår jubileumskirke blitt til en verdig bolig for den Allerhøyeste og et tiltalende åndelig hjem for menigheten som der blir mettet med de gode ting i Herrens hus, hans hellige tempel.

Vel kan vår lille domkirke her ikke måle seg med de vidunderlige katedraler og templer som finnes ute i den katolske verden. Men hva gjør det vel? Den gir oss langt mer enn tilfredsstillelse av vår estetiske sans, den gir oss alt det vi mest av alt trenger her i livet: hele den kristne katolske tros skjønnhet og rike velsignelse, for den metter oss med de gode ting i Herrens hus.

Vi må vel huske at troens dype skjønnhet ikke ligger i storslått arkitektur, freskoer, orgeltoner og klokkespill eller i utfoldelsen av praktfulle seremonier. Disse ting må ikke undervurderes, men de rører ikke ved troens innerste vesen. De er en ytre ramme, en støtte som hjelper sjelen til å løfte seg opp til

Gud; men de utgjør ikke troens vesen, ikke troens indre skjønnhet.

Troens skjønnhet ligger i selve troens innhold og i et liv som nøye svarer til troens innhold. Og om dette troens innhold blir vi fullt ut belært her i vår lille domkirke, her kan vi mette oss med Herrens gode ting og i fullt mon drikke av de nådekilder som gir oss kraft til å leve etter troen. Og det er det største og herligste vi kan få både i livet og i døden. Det vil også si at menigheten selv må utgjøre den skjønneste prakt i Herrens hus og ved sitt tros- og nådeliv gjøre det verdig til Guds herlighet.

Troens skjønnhet kommer fra den visshet at alle verdens gåter og livets gåter en gang skal finne en løsning i en bedre verden: At Gud i himmelen er vår far og at det uten hans vilje ikke faller ett hår fra vårt hode; at vi har en mor i himmelen som ber for oss og våker over oss; at det gis en utløsning av det som trykker et menneske langt mer enn fattigdom, sykdom, sorg og nød, en utløsning av synd og skyld. Hva ville livet være uten evighetshåp, uten en smule av himmelsk glede som hilser de fattige og lidende og skyldbetyngte på deres vandring gjennom livets jammer og ve?

Ja, troens skjønnhet ligger i det salige håp om en lykkelig evighet, i det urokkelige håp om den lykke og herlighet som Gud holder rede for dem som elsker ham og blir tro mot ham helt til døden, dem som her på jorden tar imot av hans faderhånd alle de kors og prøvelser som han lar komme over dem for å lutre dem.

Troens skjønnhet springer ut fra den trøsterike sannhet at alle Kristuselskende, både de som ennå lever her på jorden og de som er hensovet i Kristus, danner en vidunderlig forening, de helliges samfunn, som slår bro over alle avstander og tidsrom, slik at de hensovede kan be for oss og vi kan be for dem og også be om deres forbønn. Slik er da alle de kjære som i disse hundre år har knelt og bedt her i kirken, i dag forenet med oss og vi med dem. Ja, det er skjønt og trøstefullt å vite at vi mange er ett legem i Kristus, at vi hver for seg er hverandres lemmer og slik står i gjensidig hellig forbindelse med hverandre.

Troens skjønnhet ligger endelig i den måte som den lærer menneskene å leve og dø på. Ja den som er trengt inn i vår hellige tros dypeste vesen og fatter hele skjønnheten i den, han må bli god og ren og sterk. Han må ved livets ende med godt mot og barnlig tillit og hengivenhet gi sin sjel tilbake i Guds faderhender. «Jeg selv vil være din over all måte store lønn i himmelen,» sier Gud, og han er trofast. Derfor retter vi blikket oppad, oppfyller vår plikt og gjør det gode.

Se, høytelskede i Herren, det er de gode ting vi må mette oss med i Herrens hus, hans hellige tempel. Det gis i livet ikke noen situasjon så tung, bitter og trykkende den enn kan være, som vår hellige tro ikke kan gjøre lys og trøstefull. Men vi må ikke vente med å tilegne oss troens hjelpende, styrkende og frelsende kraft til dager kommer, da vi går under uten denne kraft. Vår tro må leves, den må bli kjød og blod i oss og styre hele vårt yrke og all vår ferd. Derfor må vi øse av de goder vår kirke tilbyr oss.

Da er det som om en musikk fra de himmelske sfærer toner oss imøte. Og i virkeligheten er det slik: stemmer fra evigheten kaller på oss og opp-

St. Olavs kirkes 100-års jubileum høytidelig feiret

Sokneprest F. J. Fishedicks åpningspreken

Æresgjestene biskop Th. Suhr, Danmark, t.v., og biskop Ansgar Nelson, Sverige. Bakerst fra v. sogneprest Fishedick og biskop Mangers.

I dag for 100 år siden, den 24. august 1856 ble St. Olavskirken vigslet til bruk for St. Olavs menighet, 13 år etter dens grunnleggelse. Det var et stort løft å reise denne kirke. Fordommene var mange og vanskene store. Og hvor har vel den lille menighet jublet, da gudshuset sto ferdig og kunne tas i bruk, og gjort ordene fra Åpenbaringsens bok til sine egne: «Se, Guds bolig blant menneskene. Han skal bo hos dem, og de skal være hans folk. Gud selv skal være hos dem og være deres Gud.» Ap. 21, 3. Nå hadde de et verdig sted til å ofre og be til Gud.

Selv om vår Herre har sagt: «Når du ber, skal du gå inn i ditt lønnkammer og lukke døren og be i det skjulte til din Fader, og din Fader som ser det skjulte, skal lønne deg», har han også sagt: «Hvor to eller tre er samlet i mitt navn, er jeg midt iblant dem.»

Gud er overalt, i himmelen, på jorden, på alle steder, i hvert grønne blad, i hver regndråpe, i det høye, i det dype, slik som Salmisten sier i Salme 138: «Hvor skal jeg gå fra din ånd? Hvor skal jeg fly fra ditt åsyn? Farer jeg opp til himmelen, er du der. Stiger jeg ned til dødsriket, er du til stede. Tøkk jeg morgenrødens vinger og slo meg ned ved havets ytterste grenser, vil også da din hånd føre meg og din høyre hånd holde meg fast.»

Men om enn Gud er overalt, om enn Gud «bor i et utilgjengelig lys», er han likevel hos oss, i dette Guds hus. For her er Jesus Kristus, Guds Sønn, til stede med sin guddom og sin menneskehet i Alterets hellige sakrament. Her ofrer Han seg stadig på nytt på en utvetydig måte til sin himmelske Fader.

Her har menighetens medlemmer kommet og ofret og bedt til Gud, jublende i festglede på Kirkens store festdager. Her har den angrende sjel fått tilgivelse for syndene. Her har de mottatt Herrens hellige legem og brød til styrke på livets vei. Her ble de slått til Kristi riddere for å kunne leve og dø som kristne. Mangen en bønn er

Hilsen fra Pave Pius XII

Følgende telegrafiske hilsen rettet til Hans Høyærværdighet biskop Mangers innløp til jubileumsfeiringen fra Den hellige far:

Feiringen av 100-års jubileet for St. Olavs kirke, den første reist i Norge i nyere tid, er en kjær grunn for Den hellige Fader — selv dypt rørt over den mottatte hilsen — til av hele sitt hjerte å sende sin apostoliske velsignelse til Dem, til de øvrige biskoper, prester og troende som tar del i feiringen og til det elskede Norge, og dette med det inderlige ønske om den norske nasjons fornyelse og vekst i kjærligheten og hengivenheten til Kristus — inspirert av fedrenes eksempel.

Dell Acqua, Substitutus.

muntrer oss, hender fra evigheten strekker seg mot oss og trekker oss oppad, jubel fra himmelen klinger i våre ører og gir oss mot og kraft til å vinne over jordelivets kamper og stormer. Ja, vår hellige Kirkes lære er full av skjønnhet og herlighet. Den er verd at vi holder urokkelig fast ved den og er tro mot den helt til døden, der den vil gjøre oss uendelig lykkelige hos Gud.

Denne vår herlige tro, den tro som Hellig Olav en gang ga det norske folk i arv, blir fostret, næret og styrket her i vår domkirke. Derfor må også vi selv være dens største pryd, pryde den med vårt tros- og nådeliv, så Guds herlighet i sannhet kan bo i den. Selv om den er liten og enkel, så gir den oss en åndelig rikdom og skjønnhet, som ikke noe annet kan måle seg med.

Høytelskede i Herren, så vil vi da takke Gud for all den nåde og velsignelse han nå i 100 år har latt strømme gjennom St. Olavs kirke, der han tender, nærer og styrker troens lys i oss. Og vi vil love ham å bevare denne tro ren og glødende, så den i sannhet kan være en støtte for vår fot og et lys på vår veg fram mot evighetens land. Og det vil den være når vi alltid kan si med Salmisten: «Herre, vi vil mette oss med de gode ting i ditt hus, ditt hellige tempel.»

Fra prosesjonen 24. august, med St. Olavs-relikvien.

sikkert bønnhørt her i St. Olavs Kirken etter Herrens ord: «Be så skal dere få.»

Med glede kan vi derfor feire 100 års jubileum for Kirkens vigsel, og minnes i takknemlighet alt det Gud har gjort for oss. Men 100 års jubileet må også hjelpe oss til å komme nærmere Kristus, å bli mer og mer levende stener på Kristi mystiske legeme, slik som St. Peter skriver i sitt 1. brev: «Kom til Ham, den levende Sten, som vil bli vraket av menneskene, men er valgt ut og æret av Gud, og bli selv levende stener, bygget opp på Ham til et inderlig hus, et hellig prestedømme, som bærer frem åndelige offer som tekkes Gud ved Jesus Kristus.» — For «dere er en utvalgt ætt, et Kongelig prestedømme, et hellig folk, Guds eiendomsfolk, så dere skal forkynde hans kraftige gjerninger som kalte dere fra mørket til sitt underfulle lys.»

Kirkebygningen kan synke i grus, men Guds menighet skal bli, der alle er levende stene, levende medlemmer av Kristi Kirke. Jubileet skal gi oss nytt mot og ny iver til å streve etter å komme nærmere Kristus. Ellers er det jo ikke noen mening i feiringen av 100 års dagen for kirkens vigsel. Den skal ikke bare være en minnedag, men bidra til at vi blir bedre kristne. Og om det vil vi be i disse dager, ikke bare for oss selv og vår menighet, men for alle menigheter i vårt land.

Jubileet dag for dag

Feiringen av St. Olavs kirkes 100-års jubileum ble en gripende manifestasjon av den kjærlighet som knytter norske katolikker til deres Kirke. Fra nær og fjern strømmet hilsener inn til biskop, presteskap og menighet. Og selv om søndag 26. august var samlingsdagen for alle bispedømmets menigheter til gudstjenestlig feiring av begivenheten, så hadde en følelsen av at alle var med i Oslo, like fra timen da jubileumskirkens klokker ringte jubileet inn om aftenen fredag 24. august — selve kirkevigseldagen.

Vi skal ikke her gjøre noe forsøk på å fange de mange minneverdige stunder av høytid og fest inn i et kort referat. Det har vært dager først og fremst viet til tilbedelse og takk — i en atmosfære av dyp, inderlig, hellig glede. Derfor har vi også på disse få minneblad *post festum* begynt med to prekener, holdt i selve jubileumskirken, fordi de så konsist gir oss innholdet av det som måtte fylle *alle* som direkte eller indirekte tok del ja, som også måtte komme til å prege alt som ble ønsket og bedt og tenkt i *det stille*, og alt som ble diktet og sagt eller sunget til jubileets *høylydte* pris.

Kirken selv var hele tiden midtpunktet: med sin dragende makt i kraft av sin guddommelige odel — den eies jo, og boes av *Kristus* i Alterets sakrament — var den aldri i dagenes løp alene med sitt Klenod. Den var der med sine bedende barn, med hele den løftning av individuell kjærlighet og takknemlighet som gir dens vegger varme, dens gulv bærekraft og dens hvelving virkelig *himmel* — og med blomstene fra Guds egen norske have.

*

Tilstrømningen så vel til tre-dagers høytidelighetene i kirken som til mottagelsen i prestegårdshaven og festmøtet på St. Sunniva skole søndag var som ventet meget stor — til pontifikalmessen søndag langt utover kirkerommets kapasitet.

I jubileumskirken.

Åpningen fant sted fredag aften med pontifikalandakt. Hans Høyærverdighet biskop dr. Mangers forrettet, assistert av sogneprest F. J. Fishedick og kapellanen, Lars Paul Messel. Sogneprestens preken er i det vesentlige gjengitt ovenfor. I koret knelte biskop Ansgar Nelson, Stockholm, og i dag som ved de følgende dagers festgudstjenester var en lang rekke av bispedømmets prester til stede. Alle kunne jo ikke komme, da jubileet også skulle feires i de enkelte menigheter søndag 26. aug. Av utenlandske geistlige var foreløpig ankommet, foruten biskop Nelson, benediktinerpateren Bernhard Müller fra Clairvaux. Lørdag ankom biskopen av København, mgr. Theodor Suhr med følge, mens pastor P. Lowry, (f. t. ved Westminster Cathedral) som hadde tilsagt sitt nærvær, ble forhindret grunnet kardinal Griffins død. Representanter for samtlige søsterkongregasjoner i landet inngikk tallrikt i bildet, og mange tilreisende ellers fra menighetene omkring.

Prosesjonen med Hellig-Olav relikvien lørdag aften ble en særlig vakker opplevelse. Den gikk fra kapellet på St. Josephs Institutt og ned Akersveien til kirken. Helligdomsarmen ble båret av syndikatsmedlemmene direktør Axel Kollerud, disponent H. L. Barra, avdelingssjef Thorolf Taxt, samt hovedbokholder André Bongard. Umiddelbart foran gikk biskopene Mangers, Suhr og Nelson og den øvrige geistlighet. Vår biskop forrettet og preket ved andakten og lyste velsignelsen til slutt med helligdomsarmen.

Søndag 26. august fant altså hovedfeiringen sted. Den begynte med prelatmesse kl. 8.30 ved Hs. Høyærv. biskop Mangers, med preken av pastor Messel, og med felleskommunion. Kl. 9.45 var prelatmesse ved Hs. Høyærv. biskop Nelson, som etter oppfordring preket på engelsk av hensyn til de mange utlendinger som vanligvis kommer til denne messe på årets søn- og helligdager.

(Forts. s. 268)

Kardinal Bernard Griffin

død 57 år gammel

Erkebiskop av Westminster, kardinal Bernard Griffin, døde den 20. august under et rekonvalesensopphold i Cornwall. Han ble bare 57 år gammel.

Ifølge en bulletin utsendt fra erkebiskopens residens i Westminster ble kardinalen rammet av et hjerteanfall og døde like etter å ha mottatt de siste sakramenter. Han hadde alt lenge lidt av en hjertesykdom, og var nå reist på landet for å komme seg etter det forrige anfall.

Pave Pius XII, som mottok dødsbudskapet på Castelgandolfo, ga uttrykk for sin store sorg da nyheten nådde ham. — Med kardinal Griffins død står nå 9 plasser ledige i kardinalkollegiet, som når det er fulltallig, har 70 medlemmer. Det består nå av 21 italienske kardinaler og 40 fra andre nasjoner.

Budskapet om kardinal Griffins død kom ikke uventet. Han har i de siste åtte år trosset følgene av en sykdom som når som helst kunne fått menn med langt sterkere konstitusjon enn han til å bukke under. Men hans vilje var ukuelig. Med vemod må en i dag tenke på at det var nettopp de hensynsløse krav denne mann stilte til seg selv, som førte til at han så tidlig ble knekket. Enhver i kardinal Griffins nærmeste omgivelser siden han besteg erkebispes stolen i Westminster i 1943, var klar over at et slikt arbeidstempo før eller siden måtte føre til et tidlig sammenbrudd. Det kom da også i 1948, og siden har han aldri helt overvunnet det.

Vi i Norge vil særlig minnes kardinal Griffin for den ære og glede han gjorde oss da han i 1953 presiderte ved feiringen av 800-års jubileet for hirarkiets opprettelse i vårt land. Han var også da en syk mann, men han gjennomførte Norges-besøket med en beundringsverdig offervilje og ble den bærende skikkelse gjennom hele jubileumsfeiringen. Han visste hva det betød for oss at det ved denne historiske minnefeiringen nettopp kom en landsmann av den norske kirkeprovinns grunnlegger, kardinal Nikolaus Brekespear. Han vant alles hjerter, og for hans edle gest vil han inngå i den katolske kirkes historie i Norge for alltid.

Kardinal Griffin var en mann med en sterk personlig tro, og han har alltid fryktløst kjempet for rettferdighet og sannhet. Ved sine appeller til bønn og selvfornektelse gjorde han under krigen sitt ytterste for å fremskynde en seier som kunne tjene en rettferdig og varig fred, og siden har han ustanselig understreket de kristne prinsipper som grunnlaget for en slik fred. Under stadige henvisninger til Atlanterhavspakten har han talt de nasjoners sak hvor frihet, rettferdighet og sikkerhet ikke lenger eksisterer. Selv en likefrem og åpen mann, prøvde han alltid å få statsmenn til heller å innrømme rådende uoverensstemmelser enn å forsøke å skjule dem, og han rettet sin kritikk mot alle avtaler og overenskomster som ikke var basert på Guds lov. Han var blant de første som forlangte organisert hjelp til etterkrigens sultne og elendige, og fremfor alt var han imot enhver form for forfølgelse.

Kardinal Griffin var især opptatt av å vokte og fremme de kristne idealer innen familielivet, noe «en nasjons sunnhet er helt avhengig av», erklærte

han ved sin bispevigsel. Hans hyrdebrev og andre uttalelser har stadig utviklet denne lære, og han utnyttet her sitt grundige kjennskap til sosiale problemer. Han har vært rådgiver i spørsmål om boliger, familietrygder, folkehelse og andre problemer av vital interesse både for hans egen hjord og for hans øvrige landsmenn. Han har minnet foreldre om deres plikter som oppdragere og når det gjelder barnas skolegang. De fordeler Den katolske kirke fikk ved undervisningsloven av 1944, skyldes særlig hans anstrengelser. Han var på linje med sin store forgjenger kardinal Manning når han kjempet for arbeidernes frihet og rettigheter, og han ble ikke trett av å understreke at tidens usikkerhet hovedsakelig skyldes menneskenes overdrevne tillit til sine egne krefter, mens de helt glemmer Gud.

Som om hans eget erkebispedømme ikke krevet nok av ham, ga kardinal Griffin også ødselt av sine krefter for samarbeidet over de nasjonale grenser. Her oppfattet han sin stilling som medlem av kardinalkollegiet, som universalt forpliktende. Han mente at personlig kontakt var helt vesentlig for å styrke de bånd som binder verdens katolikker sammen, og han har like til det siste møtt opp overalt der han visste at han ved sitt nærvær kunne fremme samhörigheten mellom folkene. Vi vil her bare nevne hans reise til Polen i 1947, fordi den er så symbolsk for hans kompromissløse rettferdighetssans. Hans følelser for Polen var brennende, ja, la det her ved hans død være sagt: Kardinal Bernard Griffin er en av de få Vestens menn som tydeligst har demonstrert sin sorg og avsky over forrederiet mot Polen, det folk som arméer fra øst og vest under så edelmødige løfter sendtes i felten for å befri, men som i dag ligger der forrådt.

Måtte hans eksempel aldri bli sviktet! Han hvile i fred.

I. H. K.

FORARGELSEN

Preken i St. Hallwards Kirke i Oslo 15. sønd. e. Pinse.

Av PETER SCHINDLER

Den der læser Evangelierne i deres Sammenhæng — og ikke klippet ud i Perikoper — vil undres over Jesu Forhold til Sukces og Fiasko. Da han havde bespist Tusinder med faa Brød og Fisk, gik det, som da han i Dagens Text opvakte Enkens Søn i Nain: de vilde udraabe ham til Konge — men han unddrog sig Skaren og drog bort over Bjærgene.

Midt i den store Triumf idag, hvor de lovpriser Gud for himmelsk Besøg gennem Storprofeten, har der luret noget, som blev Spiren til det store Frafald, da en Apostel forraader ham, og alt Folket erklærer at det ikke har nogen anden Konge end Hedningekjæseren i Rom. Mon Judas ikke idag har faaet sin første Forargelse: Jesus lader jo den bedst mulige Lejlighed til Sukces gaa fra sig! Og mon ikke mangen en Far og Mor har mumlet ved sig selv: Han kan altsaa opvække Døde — hvorfor *vilde* han så kun opvække de andres Dreng, vi har jo også en ude i Gravhulerne! Og saaledes voxer den Forargelse, som ret snart skal forvandle *Hosianna!* til *Korfæst!* Og som skal forvandle en begejstret Discipel til en forarget Stikker, der ikke vurderer sit gamle Ideal højere end 30 Sølvdalere: Slaveprisen.

Hvad har det at sige os idag? Lad mig tage tre Tilfælde: En er syg, han tror og beder: Gud kan jo

Tyskland i sorg over biskop Weskamm

Med denne overskrift melder avisen «Echo der Zeit» biskopen av Berlin, dr. Wilhelm Weskamms død (21. aug.). Forbundskansler Adenauer sendte følgende telegram til domkapitlet da nyheten nådde ham:

«Katolikkene i Berlin og Sovjetsonen takker ham overordentlig meget. Hele det tyske folk har lidt et stort tap, da biskop Weskamm arbeidet meget for en gjenforening i frihet.»

En uavbrutt strøm av troende passerte forbi biskopens båre i dennes privatkapell. Tirsdag den 23. celebrerte den apostoliske nuntius, biskop dr. Aloys Muench, rekviemessen i St. Sebastian-kirken.

Den protestantiske biskop i Berlin, Dr. Dibelius, skrev i sin kondolansekunngjøring: «Etterretningen om at biskop Weskamm er kalt hjem, har bedrøvet meg meget. Uforfalsketheten og vennligheten ved hans vesen, den karakterfulle fasthet ved hans tros- overbevisning skaffet ham respekt og hengivenhet også i vide kretser innen den protestantiske kirke. Det vennskapelige konfesjonelle samarbeide er gjen- nom ham blitt en velgjørende tradisjon.»

Biskop Weskamm ble 66 år gammel. Før han ble Berlins overhyrde, var han hjelpebiskop i Magdeburg. Han ble presteviet i Paderborn i 1914, og arbeidet de følgende år blant krigsfangene. I 1919 ble domvikariatet i Paderborn betrodd ham, og i 1943 ble han erkebiskopelig kommisær i Magdeburg. Seks år senere utnevnte pave Pius XII ham til hjelpebiskop av Paderborn, og i 1951 kom utnevnelsen til biskop av Berlin.

gøre mig rask, han gør saa mange andre syge raske igen — men mig vil han ikke hjelpe.

En gør Fiasko: Forretningen gaar ikke, Arbejdet lykkes ikke, andre har Sukces, men jeg duer ikke, jeg mister min Stilling eller kommer i hvert Fald ikke frem og op, Kone og Børn ryster paa Hovedet af mig, de, der har Held, undgaar mig — og ingen Bøn synes at kunne bevæge Gud til at hjelpe mig at greje mine Sager, saa jeg faar Medgang.

En strider med en ganske bestemt Synd, han beder og ofrer og modtager Sakramenter, men det er, som om Gud staar sig selv i Vejen: det bliver ikke bedre.

Hær er Forargelsens Mulighed: Der er ingen Gud! Eller er der en Gud, siger jeg ham op for mit Vedkommende!

Den, der saaledes lader sig forarge, ligner et taa- beligt Barn, som man tilbyder en stor Femøre af Kobber med den ene Haand og en lille Guldmønt med den anden: Barnet skynder sig med at tage den Mønt, som synes størst — uden at agte paa, at jeg havde en langt større Gave til det.

Da Guds Søn blev Menneske, var det ikke for at dispensere os fra Kærlighedens Gærninger og fra sociale Forsorg ved at trylle Mad frem til alle Jordens Indbyggere. Det var ej heller for at vise Vejen til Sukces for alle Klodrianer i Menneskeheden — hans egne Fodspor fører til Getsemane og Golgata, før de taber sig paa Himmelfartens Bjærg. Og der var ikke en Plet paa sit Legeme, han ikke tilbød til en Smærte, der var større end nogen Sygdoms Plage paa denne plagede Jord. Men nu Synden — det eneste Kapitel, hvori han ikke deler vor Erfaring? Bekender vi, at vi tror paa «Syndernes Afskaffelse», eller at vi tror paa «Syndernes Forladelse»? Kan vi da ikke indse, at slap Mennesket for Muligheden for Synd, var Ævnen til Kærlighed i samme Øjeblik taget fra os: kun hvor der er Valg, er der Mulighed for Kærlighed; der kan kun gives et sandt Ja til Gud, hvis vi kunde have givet ham et Nej. Hvor stor er da ikke hans Kærlighed: naar vi nøjes med at sige Ja, men gør Nej, da dog at elske os og tilgive os, fordi vi i hvert Fald mente Ja!

Jesus kom ikke for at reparere paa det Kludder, vi har ført Verden og Livet ud i, han kom for at frelse. Han satte en Proces i Gang, som han har sat os, sin Kirke, til at fortsætte, men som først bliver færdig, naar han selv kommer tilbage for at fuldende den. Indtil da hjælper han paa nedbrudt Helbred og mislykket Økonomi i det ene og det andet Tilfælde, hvor vi faar Held med at gøre hans Gærning; i hine Dage var det jo ej heller alle syge og alle besatte, han hjalp, men dem, han med guddommelig Suverænitet udsaa til: for os at være Exempler, Borgen og Garanti for, at Frelsesprocessen er i Gang, saa vi faar Mod til: baade at hjelpe ham i den Aktion — og til at vente til Fuldendelsen i Himlen efter yderste Dag med at se Sygdom og Alderdom og Død forvandlede til evigt Liv, naar han siger sit *Staa op!* over Gravene; saa vi ikke ved at glæde os over, at han altid tilgiver alle, der angrer, saa ofte de blot beder om Absolution, finder det ringe at maatte «nøjes» med Syndernes Forladelse; thi i Evigheden — men ogsaa først da — skal vi opleve Syndernes Afskaffelse. I Evigheden — men ogsaa først da — behøver Gud ikke mere at elske os paa Trods af, at vi er, som vi er; dær kan han endelig elske os, fordi vi er, som vi er: hans frelste Børn!

BLIKK på TIDEN

■ I de to prekære sommermånedene tar den norske kulturdebatten ferie — en åpenbart hårdt tiltrent ferie, der man hviler ut etter blant annet mange skarpe insinuasjoner, massive angrep og en og annen injurie — og formodentlig samler krefter til nye! Tidsskriftene sover, teatrene gir seg det problemløse lystspill i vold, kringkastingen vegeterer på fortidsminner, repriser og Davy Crockett, og avisene er sommerluftige og samler seg opp i bunker foran den stengte entrédøren (et farlig vink til innbruddstyver!), mens leseren ligger sorgløs ved sjøen eller på hytta, vel overbevist om at de sommerstid allikevel ikke bringer «noe vesentlig».

Det siste er ikke alltid helt riktig. Sommerens «klipp» inneholder blant annet to interessante og megetsigende kronikker av dr. jur. Johs. Andenæs om hva som er gjeldende norsk lov om *abortus provocatus* — eller *fosterdrap*, for å berøve selve saken dens bekvemme latinske kamuflasje. («Aftenposten» 19. og 20. juni). Artiklene fikk nylig fra et kristent synspunkt et kommenterende svar i en kronikk av veterinær Olav Skar («Aftenposten» 17. august).

Rent bortsett fra det prinsipielt forkastelige ved dette overgrepet mot skyldløse menneskeliv, er det heller ikke små tall som kommer frem: I Sverige er de legale og illegale fosterfordrivelsler anslått til ca. 40 000 pr. år, i Danmark til 18—20 000 (herav vel 5 000 legale), i Norge ligger de ifølge professor Andenæs' antagelser etsteds mellom 5 og 10 tusen, men mange mener at det dreier seg om fler.

I omtalen av norsk rettsoppfatning på området bringer professor Andenæs inn et viktig og farlig moment, når han sammenholder vår ennå relativt stramme lovgivning om *abortus provocatus* med det generelle syn i straffelovens § 47 om nødtilstand. Det heter her at «ingen kan straffes for handling som han har foretatt for å redde noens person eller gods fra en på annen måte uavvendelig fare, når omstendighetene berettiger ham til å anse denne som særdeles betydelig i forhold til den skade som ved hans handling kunne forvoldes». Etter å ha sitert denne paragrafen, kommenterer professoren:

«Jeg kan ikke se noen grunn til at denne generelle bestemmelse skulle være uavvendelig ved avgjørelsen av berettigelsen av en abortfremkallelse. Prinsippene om medisinske indikasjoner kan betraktes som direkte anvendelse av den generelle regel: Faren for morens liv eller helse må ansees som «særdeles betydelig» i forhold til den skade som voldes ved aborten.»

Professoren går derimot ikke inn på det vilkårlige postulat som ligger bak dette resonnement: nemlig at menneskefosteret ikke er å betrakte som en menneskelig person. Prinsippet om nødtilstand i § 47 kan selvsagt ikke påberopes som forsvar for mord på sakesløs person: Jeg kan ikke slå et uskyldig menneske ihjel for å lette eller redde livet for et annet menneske.

Professor Andenæs nøyer seg med å påberope «den moraloppfatning som er den vanlige hos oss». Som katolikker må vi skarpt reagere mot en rettstenkning og en etikk som vil innskrenke seg til å konsentrere og kodifisere den til enhver tid «vanlige moraloppfatning», uavhengig av alle absolutter. Det foreliggende tilfelle synes oss med all ønskelig tydelighet å vise at lovgivningen da blir et haleheng på det moralske forfall, om den nå aldri så meget innbillen seg at den snørkjører med «utviklingen».

■ Noe av den forannevnte «oppsparte aggressivitet» synes vi å merke i et innlegg i «Morgenposten» (22. august. «Romersk orientering om helvede») der lektor Per Lønning med mange ord går til angrep på vår nyvigslede pastor (ikke «pater»!) Edvard Vogt. Lektor Lønning har lest seg sint på et intervju i «Dagbladet» (16. august) der pastor Vogt blant annet understreket det ukristelige i å tro at døpte barn går fortapt. Denne troen deler da heller ikke lektor Lønning. Men den radikale avisens velvilje overfor en katolsk prest (og tidligere landssekretær i Unge Venstre!) faller ham visst tungt for brystet, og gir ham anledning til et angrep på «skolastikken». Hans begreper om sistnevnte er såvidt svevende og tøyelige at han finner den typisk for argumentasjonen ikke bare hos pastor Vogt, men også hos — Axel Kielland!

Ellers har pastor Vogt formastet seg til å sitere Luther uten å anlegge den eksistensielle *new look* på den protestantiske kirkefader som er høyeste teologiske mote for tiden i megen ny-protestantisme.

Med vår beste vilje kan vi ikke se annet enn at der i lutherdommen synes å være dekning for nær sagt hvilken som helst religiøs subjektivism ut fra denne dobbelte relativitet: At Luther selv var uklar og mangetydig i sitt personlig betingede utvalg av kristne delsannheter, og at Luther — som man til overmål forsikrer oss — var «ingen pave»: hans disipler kan følgelig ut fra sine personlige idiosynkrasier velge og vrake i ham, som han selv valgte og vraket i sin katolske barnetro.

I den logiske runddans mellom Bibelen, som en mangetydig *norma normans*, og Bekjennelsen som en likeledes mangetydig *norma normata* er erfaringsmessig praktisk talt alt mulig. Det er såmen protestantismens egen 400-årige kirkehistorie som gir det massive vitnesbyrd om i hvilken grad protestantismens norm-prinsipp er selvmotsigende og selvfortærende. Den triste og bizarre liste Statistisk Årbok for Norge over de 58 protestantiske samfunn bare her i landet, fra Statskirken til de mysteriøse størrelser som kan skjule seg bak navn som «Guds menighet på Vegårdshei» eller «Møllergaten 36», sier enda ikke det alvorligste om hva reformasjonens «protest» åpnet for. Det er de uforenlige motsetninger *innenfor* en og samme bekjennelse som fremforalt er talende.

■ Stillfarende og human klokskap preger en kronikk av dr. Borghild Krane om «Psykiatri og ansvar» («Aftenposten» 4. august). Hun peker på at «den store hungeren etter psykiatrisk, psykologisk og religiøst stoff» i aviser og tidsskrifter er et tidssymptom, og at interessen kan vise seg å være noe av et tve-egget sverd når behovet søkes stillet i uvitenskapelige og uansvarlige former. I denne kampen om den personlige livsharmoni stilles ofte psykiateren og presten side om side. Hvem skal man gå til, hvor opphører den enes kompetanse og hvor tar den annens til? Den syke skal til lægen, den søkende til presten. De skal ikke trække i hverandres bed, disse to utøverne av menneskelig hjemmevern — de skal eventuelt henvise til hverandre.

Dr. Krane's betraktninger er ikke bare tillitvekkende ved deres nøkterne avvisning av lettvinne og effektive patentløsninger overfor sinnets vanskelige problemer. De åpner også perspektiver av medmenneskelighet som setter psykoterapien inn i en større sammenheng:

«En egenskap er uomgjengelig nødvendig i enhver «sjelesorg» — hvilket fagområde den ellers bygger på — nemlig *ydmykhet*. Ydmykhet overfor oppgaven, som egentlig menneskelig sett er altfor stor, og ydmykhet overfor individets rett og plikt til personlighetsutfoldelse og ansvar. La ingen by oss det bedrag at vi ved å søke psykiater kan bli befridd for ansvaret ved vårt eget liv. Dyptgående sykdom kan befri for ansvar, men tendensen til å opphøye — eller fornede — enhver vanskelig valgsituasjon i menneskelige og medmenneskelige forhold til sykdomskategori, som psykiatrien må forklare og løse, er både falsk og farlig. Falsk, fordi psykia-

Peter Schindler i aksjon

Vår gode danske venn, presten og forfatteren Peter Schindler, er atter i Norge. I fjor gjestet han hovedstaden, innbudt til å lede rettetten for presteskaperet i Oslo Katolske Bispedømme, men han rakk også å holde et par foredrag. Begeistringen var hver gang overveldende, og St. Olavs Forbund var ikke sen om å sikre seg ham for en omfattende foredragsturné i september måned i år, med besøk i følgende byer: Oslo (2.9), Lillestrøm (3.9), Fredrikstad

(4.9), Tønsberg (5.9), Porsgrunn (6.9), Arendal (7.9), Kristiansand (9.9), Stavanger (11.9), Haugesund (13.9), Bergen (16-17-18.9), Hamar (21.9), Trondheim (23.9), Oslo, «Katolsk Forum» (25.9), Hønefoss (26.9), Oslo, Katolsk Studentlag (27.9) og Akersveien 5 (30.9). — Dessuten taler Schindler i den norsk-italienske forening «Amici dell'Italia» fredag 28. september om «Pavedømmets preg på Rom» (m. innl. og avsl. på italiensk).

trien ikke er utbygget som global og ufeilbarlig menneskeviden, og farlig fordi ingen inngrep har større konsekvenser enn de som foretas i menneskers sinn.»

■ Statsminister Einar Gerhardsen har vært på en høyst demokratisk telttur i Italia, og avisene kan blant annet fortelle at hans sikkert ikke altfor truede *incognito* ble avslørt ved en passkontroll i Firenze. Nå er ikke myndighetene i Firenze en hvilken som helst byråkratisk instans. Statsministeren hadde tvertimot anledningen (men benyttet han den?) til å tre i kontakt med en av etterkrigstidens merkeligste og mest fargerike politiske personligheter — byens kristelig-demokratiske og verdensberømte borgermester professor Giorgio La Pira.

I en artikkel i «Aftenposten» (aftennr. 1. august) gir Signe Horn en sjarmerende beskrivelse av denne noe usedvanlige kommunepolitiker som er medlem av dominikanernes tredje (dvs. legmanns-) orden, og hvis gasje både som professor (i jus) og som borgermester går nesten uavkortet i velledighetsens kasse. For La Pira er der åpenbart ingen bortforklarende og nøytraliserende mellemledd mellom evangeliets salt i omtalen av forholdet rike—fattige og den direkte aksjon overfor dagens

nød. Hans jus synes nu og da å tjene som en beskyttende formalitet omkring enslags kristne *commando-raids* i neste-kjærlighetens tjeneste — farlig på (og over) grensen for den strikte lovlighet. La Piras veldige prestisje også hos de røddeste av hans motstandere er litt av et fingerpek om hvilken dynamitt bokstavelig trodd og praktisert evangelisk kristendom er, også i det sosiale og politiske liv.

På foredragsturnéen rundt om til menighetene ledsages pastor Schindler av den geistlige rådgiver til St. Olavs Forbund, pastor Harald Taxt.

(Dersom noen ønsker å få bøker av Schindler signert, har forfatteren med glede sagt seg villig til å gjøre det — etter foredragene på de enkelte steder.

*

Pastor Peter Schindler, som nå er bosatt i Vatikanet, der han bl. a. har nær tilknytning til de interessante utgravninger under Peterskirken, er en allsidig personlighet. Han startet som luthersk teolog i Danmark, gikk over til katolisismen og ble prest, og virket lenge i sitt hjemland, inntil han etter krigen slo seg ned ved det kjente studiesentrum for kirkehistorie og arkeologi, Collegio Campo Santo Teutonico i Vatikanstaten. Selv om han også er utdannet som arkeolog, er teologien blitt hans hovedfag og med bibelforskning som speciale. Ruvende i hans litterære produksjon — den omfatter 65 bøker — står hans oversettelse av Det nye Testamente fra grunnteksten til dansk, noe helt enestående i sitt slags. Hans prekensamling, «Dette Hellige Evangelium», viser til fulle også hvilken skriftutlegger han er når det gjelder å gjøre Evangeliet levende for vår tid. Bindsterke verk som «Vesterledens munkevæsen», «Petrus», De apostoliske fædre», «Liturgi», alle av tidligere data skal i denne forbindelse bare nevnes, likeledes hans mesterlige oversettelse av Ricciottis to-bindts «Kristi Liv».

Utover dette foreligger fra Peter Schindlers hånd — på dansk og i oversettelse — en rekke livfulle og in-

I et nylig nr. (13. august) av det ypperlige amerikanske ukeskriftet «Time» finner vi et ikke mindre beseirende portrett av La Pira, med en kostelig beskrivelse av hans gjenvalg nylig. La Piras liste oppnådde det høyeste stemmetall (101 000) som noen enkelt liste har oppnådd i et florentinsk valg. Allikevel representerte den et mindretall i forhold til bl. a. kommunistene og venstre-sosialistene, og La Pira avviste på forhånd en seier ved hjelp av deres stemmer. Under disse omstendigheter er hans korte valgtale for avstemningen herlig lite preget av politisk taktikk: «Hvis dere velger meg, tar jeg det som Guds vilje og vender tilbake til mitt arbeide, enda jeg er sliten etter fem års tjeneste. Hvis dere ikke velger meg tar jeg også det som Guds vilje — og den bekommer meg kanskje vel så bra — og vier meg til hvile, meditasjon, studier og bønn». Alle de tilstedeværende visste at disse enkle ordene var et fullstendig dekkende uttrykk for hva han følte.

«Dermed var frontlinjene trukket klart opp, og avstemningen begynte. Under de fire første stemmegivninger var La Pira tre—fire stemmer svakere enn sin kommunist-inspirerte motstander, men ingen av kandidatene oppnådde den nødvendige absolutte majoritet på 31 stemmer. Så kom den avgjørende femte avstemning, hvor den kandidaten som har flest stemmer vinner uansett, ifølge italiensk lov. Dødsstille lyttet forsamlingen til sekretærens opplesning av resultatet: 6 blanke, 27 for Nenni-sosialisten Ramat, 27 for La Pira. Først ble der en forvirret stillhet, men så begynte noen snartenkte kristelig-demokrater å rope hurra. De husket et pussig trekk ved den italienske valgloven: I tilfelle av stemmelikhet er det den eldste av kandidatene som blir valgt. Og den 52-årige La Pira er tilfældigvis 18 måneder eldre enn sosialisten Ramat.

Den temperamentsfulle La Pira spratt opp og omfavnet både sin motstander og alle andre innen rekkevidde. Men senere, da han ruslet hjem gjennom nattermørket til sitt selleliknende kvistværelse i Barmhjertighetssøstrenes Hospital, var det med bøyet hode. Idet han gikk over den brede, praktfulle Piazza della Signoria møtte han en av sine studenter, tok ham under armen og sa stille: «Jeg er sliten. Ser du: Jeg håpet faktisk at Gud ville latt meg slippe»

Fr. Candidus.

Sven Stolpe har ordet

Dr. Sven Stolpe er in persona ikke så ofte i Norge. Men hans røst når oss stadig fra hinsides Kjølén, der han på Varåsen Herregård — når han ikke er i Paris — sitter våken og fyrig, nårsomhelst parat til å la fakkelen dale ned på brennbart territorium i vårt åndsliv. Nylig har Stolpe med fakkel i hånd som kjent også personlig gjestet vårt land, og anledningen var et nordisk forfattermøte på Gran, Hadeland, arrangert av Fredriksborg. At han hadde noe på hjerte, det har dagspressens reportasje

fra møtet dokumentert. Vi har med glede notert at de fleste overlevende trass i brannsårene hans ildsprut etterlot, tilsynelatende ikke hadde noe i mot opplevelsen.

struktive reiseskildringer og biografier, deriblant en sjelden ærlig og dyptpløyende selvbiografi i to bind. Særlig populære er hans nyere «Ønskereise-bøker» blitt, og hans «Dage i Rom (1955) er alt sendt ut i 15. tusen i Danmark.

Schindlers kritiske analyser av fortidens og nutidens åndsstrømninger imøteses alltid med stor forventning og interesse, selv i kretser som ellers står fjernt fra katolisismen.

Denne gang skal vi altså møte Schindler som foredragsholder, og som sådan er han kjent som en spirituell og tankeinspirerende herre, hvis utpregede sans for fin og ekte humor aldri unnlater å gjøre seg gjeldende når han taler. Dette gir hans fremføring en levende og underholdende form uten at det et eneste øyeblikk går ut over det intense alvor som preger hele hans holdning til tidens foreteelser. Han er en av dem om hvem en kan fristes til å si at «intet menneskelig er ham fremmed» — dog med den vesentlige tilføyelsen at han ikke ser på mennesket og menneskelivet bare ut fra en humanistisk, eller for å bruke det siste slagord, humanetisk innstilling, men alltid *sub specie æternitatis* — under evighetens synsvinkel. Det er denne dobbelte bunn av smil og alvor i hans fremstillingsmåte i skrift og tale som har gjort ham til en slik traust skribent og foredragsholder i hans hjemland og ute. De forskjelligste mennesketyper flokkes om hans talerstol fordi de vet at de her møter en skarp intelligens som mestrer en omfattende kunnskapsrikdom på mangfoldige vesentlige områder, og forener dem med et *positivt* syn på tilværelsens mening og mål.

Magister *Finn Jor* i Morgenposten (1.9.56) er en av dem som ikke lot anledningen gå fra seg til å møte den svenske forfatter og kritiker i et intervju. Det ble langt og sublimt, men det er en del av intervjuet vi tror de fleste av våre lesere vil være glad for å bli kjent med, hvorfor vi her gjengir annen halvpart in extenso:

NYSGJERRIGHET ELLER AVVISNING

JOR: Det finnes i Norge diktere som føler at de kristne «ser ned» på dem og deres problemer . . .

STOLPE: Det forstår jeg ikke riktig. Hvis noen forteller meg at det finnes veldig områder av intellektuelt og åndelig liv som jeg ennå ikke kjenner, blir jeg glad og nysgjerrig og gjør mitt ytterste for å erobre disse områder. Men jeg kan da ikke bli krenket! Om en slik naturalist får høre at naturalismens psykologi er elementær og at det finnes modent åndelig liv, burde han bli nysgjerrig og glad og — som vi andre har gjort — kaste seg over evangeliene og den kristne litteraturen, Johannes av Korset og Teresa av Jesubarnet.

— Men om de ikke vil det?

— Det finnes naturligvis slike diktere som foretrekker å anerkjenne bare det de selv til dags dato har rukket å oppdage som virkelighet. Jeg har all respekt for deres erfaringer. Men det kan ikke hindre meg i å si at Augustin eller Johannes av Korset vet uendelig meget mer om mennesket — både om dets nød og om dets sanne muligheter.

ET FULLSTENDIG MENNESKEBILDE

— Man pleier å beskyldte den kristne diktning for å være dyster.

— Det er en riktig erfaring at det dårlige kristne diktverk skildrer frelse og nåde og at den geniale kristne diktning hovedsakelig skildrer synd og nød. Alle kristne diktere har kjempet med dette problem, spesielt Mauriac. Mine egne romaner skremmer ofte kristne lesere i Sverige fordi de er for realistiske i sitt menneskesyn. Men den eneste farbare vei for kristen diktning er å gi et fullstendig bilde av mennesket. Til dets skjebne hører også synden, hvis forferdelige perspektiv den kristne søt-suppelitteraturen aldri har våget å erkjenne.

— Men nåden forsvinner altså!

— Aldeles ikke! Men hvordan nåden som er den goddommelige overflod skal kunne skildres, er det ikke lett å si. Det lar seg ikke gjøre å fange den i psykologiske kategorier. Den finnes som en stille salighet i visse vidunderlige dikt, f. eks. av Bo Setterlind. Romanforfatteren tier ofte foran nåden.

KRISTENDOM IKKE EN MORAL-PATENT

— Men gir den seg ikke visse moralske utslag?

— Ofte er kritikken feilaktig. Hva man etterlyser er «moraliske gjennombrudd», moralske fornyelser. En moderne kristen realisme tror ikke lenger på noen slik moralsk fornyelse. Det er bare den forløyede pietisme som tror at kristendommen er en moral-patent. Det man kan skildre er noe annet: Hvordan mennesket gjennom omvendelsen får kontakt med et fast punkt — Kristus, sakramentet — som det kan vende tilbake til. Det blir vel ikke nevneverdig bedre, men dets verden får en ny trygghet og fasthet ved vissheten om at Kristi forsoning er en realitet, at hans kjærlighet kan nås gjennom sakramentet. Denne nye trygghet er det eneste psykologiske

Et praktverk i ord og bilder om den hellige Ignatius av Loyola

Leonard von Matt og Hugo Rahner S.J.: Ignatius von

Loyola. Tysk utgave fra Echter Verlag, Würzburg.

Den sveitsiske kunstfotografen von Matt har alt gjort seg bemerket over store deler av verden med bøker om mange av Kirkens berømte menn og kvinner, pave Pius X, Frans av Aissisi, m. fl. Men i dette verk om jesuitterordenens stifter har han nok nådd høyest. Han har fotografert Ignatius' barndomsegn i Spania og de fleste av de stedene helgenen besøkte i sitt liv. Så kan en jo tenke seg for noen motiver han har hatt: Det spanske Baskerland med de mest maleriske bondegårder i verden, den spanske høysletten med sine borger, byene med de overdådig utsmykkede kirkene og en mengde andre kunstverk. Videre klostre, byer og landskaper i Frankrike, Italia og Det hellige land. Alle fotografiene er i sort og hvitt på tykt kunstpapir, og alle detaljer, samt lys- og skyggevirksomheter er gjengitt så fullkomment som vel bare sveitsisk reproduksjonsteknikk kan det.

Den østerrikske jesuittpater Hugo Rahner har stått for teksten, som er omhyggelig utarbeidet og danner et nytt og interessant bidrag til de tidligere Ignatius-biografier. Men det kan ikke nektes for at teksten overskygges av bildene — av bokens 330 sider er det 226 helsides-fotografier, alle utført i dyptrykk av Imago, Zürich. Format, 24 × 18 cm.

Foruten denne tyske utgaven utkommer verket samtidig på engelsk, fransk, italiensk, nederlandsk, portugisisk og spansk.

K. R.

aspekt på nåden som romanlitteraturen kan gestalte. Mysteriet selv må i diktet som i livet være et — mysterium.

STATSKIRKEN SETT MED KATOLSKE ØYNE

— Hvordan ser De som katolikk på statskirkesystemet?

— Statskirken i Norden har store problemer, men også ualminnelig store velsignelser. Også for en katolikk er den kristne grunn i våre nordiske stater noe å være takknemlige for. Også våre marxister er kristne — ofte uten å vite det. De er omgitt av kristne bønner. I dypet av sine instinkter er de kristnet. Alt demokrati, all respekt for menneskeverdet, all omsorg for den svake og tilsidesatte er i sin rot kristen.

— Det er en påstand!

— Det er ikke noen påstand, det er en konstatering. Se på India, hvor høyt dannede, skjønne og noble bra-miner uberørt passerer en døende tigger som ligger ved hans føtter på gaten! Demokratiet er vokset frem i verden bare på den mark som først er blitt betrådt av Kristus selv. Derfor er det så grotesk å se humane krav som er født ut av kristendommen, brukes som øksehugg mot kirken. Så lenge statskirken fremdeles finnes i en levende form, eksisterer — tross alle ulemper — allikevel en forbindelse mellom vårt samfunn og Europas kristne grunnvoll. Den norske kirkes opptreden under okkupasjonen er det fineste bevis på statskirkens veldige rolle i et folk som jeg kjenner i moderne historie.

Kardinal Griffin som han var

Av George Malmcolm Thomson

I en typisk londonsk ertesuppetåke i desember 1943 ankom sønn av en sykkelhandler i Birmingham til sitt nye oppholdssted i en by han kjente lite til.

Bernard Griffin var da 44 år gammel og utnevnt til erkebiskop av Westminster. Hvis tingene forløp normalt, ville han snart bli utnevnt til kardinal.

To år senere hadde han fullført sin geistlige løpebane, og var det yngste medlem av Kardinalkollegiet da paven hilste ham med ordene: «Vår elskede Benjamin».

Av utseende var den nye kardinal kort, og livlinjen var allerede synlig under presteklærne. Han hadde tynt, lyst hår, og bak brilleglassene glimtet gløgge, men likevel milde og godslige øyne. En enestående vitalitet og dyktighet karakteriserte ham.

De som var overrasket over at Paven hadde valgt nettopp ham til kardinal Hinsley's etterfølger, erkjente straks at Kirken hadde fått en fremragende administrator i denne relativt ukjente engelske prelat. Om han kunne fylle den plass i Englands nasjonale liv som kardinal Hinsley hadde hatt, var en annen sak. Og faktisk forsøkte kardinal Griffin heller aldri å kappes med sin forgjenger når det gjaldt den tiltrekning som denne hadde øvet på tusener av ikke-katolikker. Men med en mann av Hinsley's støpning var det alltid en viss fare for en utvisking av grenselinjene. Det skulle ikke bli tilfelle med Griffin.

Hans katolisisme var preget av midlandernes «begge ben på jorden»-mentalitet — en fast og robust innstilling som gjorde at han uten anstrengelser beholdt kontakten med den jevne mann og kvinne i Kirken. Han hadde et mindre sikkert tak på intellektuelle kretser og en ærlig og oppriktig mangel på sympati med katolske estetikere.

Engang han hadde vært alvorlig syk, tok han en tur rundt i Westminster-katedralen og oppdaget at et bilde av St. Antonius var blitt borte. Det var fjernet fordi røken fra utallige lys rundt bildet hadde svartet til den utskårne trerammen på et av korsveibildene. Dette trestykket var noe vakkert, mens bildet ikke var det. Kardinalen forordnet: «Bring St. Antonius tilbake!» — For det var viktigere ting i hans katedral enn selv det vakreste stykke kunst.

Han vokste opp i et ekte kristent hjem i Birmingham. En søster gikk i kloster, og hans tvillingbror ble benediktinermunk. Allerede på et tidlig tidspunkt i hans teologiske utdanning, som han fullførte ved det engelske kollegium i Roma, ble han tatt mål av til en høy plass innen Kirken i England.

Studiene ble avbrutt av den første verdenskrig da han tjenestegjorde i marinen og i Royal Air-Force. Han ble presteviet i 1924, og tre år senere vendte han tilbake til sin fødeby Birmingham. Der ble han først sekretær for erkebiskopen, og senere hjelpebiskop. Det var fra denne stilling at Paven kalte ham til erkebispesetet i Westminster i landets hovedstad, som Kirkens primas for England og Wales.

Utnevnelsen forårsaket en god del forbauselse blant det engelske presteskap og legfolk. Det lot ikke til å være mangel på menn med minst like gode kvalifikasjoner som de den unge mann fra Birmingham var i besiddelse av. Men han var en *ung* mann, som i temperament særlig harmonerte med de katolske menige. Og

han hadde den karakterstyrke som en prelat antagelig kom til å trenge i særlig grad i en tid da Staten begynte å hevde sin makt og fremsette sine krav over hele Europa. En visste at Bernhard Griffin aldri kom til å gå med på kompromisser, og det var sannsynlig at han som en enkel, jevn mann, utvungen i måten å være på og fri for overdreven høytidelighet, ville finne midler til å fremme sin Kirkes krav gjennom beskjedne diplomatiske kanaler.

Nesten i det øyeblikk han tiltrådte sin stilling ble han kastet ut i forhandlinger om de private skoler og den såkalte Butler-lov av 1944. Mange mente at han seiret i disse diskusjoner, men han selv sa noe annet. «Vi har ikke oppnådd rettferdighet, og vi har heller ikke fått våre krav oppfylt.»

Da den nasjonale sunnhetslov trådte i kraft, oppnådde kardinal Griffin å sikre de katolske hospitaler deres uinnskrenkede religiøse særpreg, noe som den daværende helseminister, Mr. Aneurin Bevan, fikk respekt for.

Kardinal Griffins verk som Kirkens overhode i England fremgår av følgende: Ved slutten av en ti-års periode, hvor Staten er blitt stadig mektigere, er landets katolske institusjoner sterkere og solidere fundamentert enn ved begynnelsen av denne periode.

Det hell og den fremgang han hadde, skyldtes den seighet og gløggheit han viste i alle saker som ble betrodd hans omsorg. Han arbeidet kolossalt hardt, uten den avspenning som en hobby kunne ha skaffet ham. Prisen for det betalte han med en tidlig svekket helbred. I noen måneder kunne han ikke utføre det daglige arbeid, men så kom noen år da det lot til at han kunne gjenvinne helsen. Disse håp er nå tilintetgjort.

Hans Eminense kardinal Griffin, vant til å være ute i god tid til sine møter med skjebnen, forlot denne verden mens han enda skulle hatt en rekke vitale arbeidsår foran seg. Hans monument er en nasjon full av respekt, en sørgende skare trosfeller, og en Kirke som står sterkere enn da han begynte sin gjerning.

St. Olavs kirkes 100-års jubileum

(Forts. fra s. 261)

Jubileets høydepunkt ble som ventet pontifikalmessen kl. 11. De tre biskoper og presteskaper kom i prosesjon til den overfylte kirke og hilstes med biskopshymnen «Ecce sacerdos magnus», fremført av sangkoret med dominikanerpater Th. Patfoort som dirigent og med Wolfgang Olafsen ved orglet. Hs. Høyærv. biskop Th. Suhr forrettet, assistert av sogneprest Fishedick, sogneprest dr. G. Gorissen, Bergen, og pastor Harald Taxt, Oslo, mens biskopene Mangers og Nelson hadde plass i koret. Sangkor og menighet sang i vekselsang den 8de gregorianske messe, som med sin herlige renhet ble en anledning som denne i høyeste grad verdig. Vår biskops jubileumspreken er in ekstenso inntatt foran i bladet.

Dagen fortsatte med *mottagelse* kl. 17 i prestegårdshaven, åpen for alle som ville komme. Til tross for at været ikke var ideelt for en utefest, så ble den et meget populært innslag i festlighetene.

Til den høytidelige *avslutningsandakt* kl. 18.30 var St. Olavskirken atter fylt til siste plass. Hs. Høyærv. biskop Ansg. Nelson forrettet, assistert av sogneprest A. Høgh, Lillestrøm, og pastor Messel. Etter den sakramentale velsignelse, ble den kirkelige del av jubileumsfeiringen avsluttet med takkehymnen «Te Deum».

FESTMØTET

om aftenen i St. Sunniva skoles gymnastikksal ble i lengste laget. Sogneprest *Fishedick* hilste velkommen, og så fulgte en prolog, skrevet og lest av fru *Ragnhild Ny-lund*, som ble aftenens glansnummer. Disponent *H. L. Barra* holdt festtalen og sogneprest dr. *J. J. Duin*, Porsgrunn, et historisk foredrag. En jubileumshymne, skrevet for anledningen med tekst av Sigrid Try og musikk av Wolfgang Olafsen, ble fremført av koret, som også ga et par andre numre. Forfatteren *Ørnulf Ranheimsæter* og skuespilleren *Rolf Sand* høstet brusende applaus for sine opplesninger av henholdsvis «Hymner til Kirken» av Gjertrud von Le Fort og «Den kerubinske vandringsmann» av Angelus Silesius. Samme lykke gjorde sangerinnen *Randi Helset* akkompagnert av pianisten *Johan Øyan*.

Før en rekke hilsningstaler ble fremført, mottok forsamlingen stående lykkønskingstelegrammet fra *Pave Pius XII*. Senere lestes eller referertes de øvrige telegrammer og hilsener, bl. a. fra prefekten for Propagandakongregasjonen kardinal Fumasoni-Biondi, fra biskop Smit, Vatikanet og biskop J. E. Müller, Stockholm.

Hs. Høyærv. biskop Suhr fornektet ikke sitt danske humor i sin særdeles spirituelle hilsningstale, og biskop Nelson sekunderte ham flott med den hilsen han bragte fra biskopen av Stockholm og fra Sveriges katolikker. Vår biskop takket til slutt alle som ved innsats og nærvær hadde bidratt til at St. Olavs kirkes 100-års jubileum var blitt slik en minneverdig begivenhet, med en særlig takk til biskopene Suhr og Nelson som ved sitt nærvær hadde kastet en øket glans over festlighetene.

ihk.

Eilotelning for flyktningebarna

Vår Frue menighet i Porsgrunn hadde søndag 12. august innbudt alle flyktningebarn i Telemark fylke til en tilstelning, der spanske, rumenske, tsjekkiske, tyske og norske barn satte hverandre stevne. Ca. 25 flyktningebarn var med, og barnas pleieforeldre og norske lekekamerater hadde slått følge. Dessverre var været så dårlig at mange fra de fjernere distrikter naturlig nok uteble, noe som nok var et skår i gleden for innbyderne som fra tidligere år visste hvordan både små og store hver gang med lengsel ser frem til en slik dag.

Gjestene sammen med menighet ble først samlet til høymesse i Vår Frue kirke, der sogneprest Duin holdt en kort preken om den barmhjertige samaritan. Så gikk veien til møtelokalet, der det ble rikelig bevertning med etterfølgende lek. «Det er ikke godt å si hvem som gledet seg mest, de voksne eller barna — det var strålende fjes å se overalt . . . sydlandsk stemning og løssluppen glede», skriver Telemark Arbeiderblad, som sammen med den øvrige lokale presse har viet disse tiltakene fra Vår Frue menighet berettiget oppmerksomhet. Bestyrer Bjarne Didriksen, formannen i Spaniakomiteen for Telemark, tolket gjestenes takk for innbydelsen, og konsul Carl P. Wright, som er en av dem som sto i spissen for sammenkomsten, fremholdt hvor viktig det er at de små som har lidt så meget og ikke har noe hjem, får oppleve at det ennå finnes kjærlighet i verden.

Det ble nevnt at man mangler 10 pleieforeldre til en ny kontingent med flyktningebarn som kommer til Norge for å være i to måneder. Finnes det noen snille mennesker som kan tenke seg å ta imot en liten hjemløs stakkar? Man kan melde fra til Norsk Flyktningeråd, Oslo.

Idet bladet går i pressen mottar vi den sørgelige melding at pastor *Leo Trawicki*, tidligere kapellan ved St. Olavs kirke i Oslo, den 20. august omkom ved en kanoulykke på en innsjø i Canada. Pastor Trawicki ble bare 33 år gammel. R.I.P.

UTLANDET:

VATIKANET

Mikrofilmingen i biblioteket avsluttet.

Vi hadde i fjor en artikkel i St. Olav kalt «Vatikanbibliotekets skatter over Atlanteren». Noen jesuittpatres ved universitetet i St. Louis i De forente stater hadde fått tillatelse til å mikrofilme de viktigste verker i Vatikanbiblioteket.

Dette kolossale arbeidet er nå avsluttet. Størstedelen av 60 000 verdifulle manuskripter, hvorav omkring 40 000 latinske og greske manuskripter med filosofiske, juridiske og historiske tekster fra middelalderen, er blitt reproduisert. Hvert manuskript er på gjennomsnittlig 200 sider, så det er tatt minst 8 millioner fotografier. Vatikanbiblioteket har på denne måte fått en gjenpart av sine betydeligste verker. Mikrofilmene blir oppbevart i universitetet i St. Louis, og får ikke fjernes derfra.

FRANKRIKE

Første klosternybygg etter revolusjonen.

Et nytt fransiskanerkloster er ferdig i Orsay i Frankrike, og det er det første fullt utstyrte kloster som er bygget i Frankrike siden slutten av det 18. århundre.

Det er et studiekloster, og arkitekturen er tilpasset hensikten. Det er brukt betong, og linjene er rolige uten dekorasjoner av noen art. Framragende kunstnere — billedhuggere, malere, glassmestere — har deltatt, og helhetsinntrykket er «lys», hvorfor også klostret heter «Clarté-Dieu», Guds lys.

Landets mest solgte

Tiedemann's 'Gul'
er gull verd
- for Dem

G 12/56

JUGOSLAVIA

Pave Pius XII's budskap forbudt.

Budskapet til de kristne i Øst-Europa — omtalt i forrige nummer — er blitt forbudt i Jugoslavia, idet regjeringen har bestemt at det ikke må trykkes eller sirkulere i landet.

Like før denne forordning kom, ble flere katolske prester og prestestuderende dømt og fikk langvarige fengselsstraffer. Samtidig kom det påbud om at den teologiske høyskole i Split skulle stenges for en periode av 8 år, og den fransiskanske høyskole i 6 år. Grunnen var i alle disse tilfelle «fiendtlig aktivitet».

PORTUGAL

Portugisisk sportsungdom holder på den kristne moral.

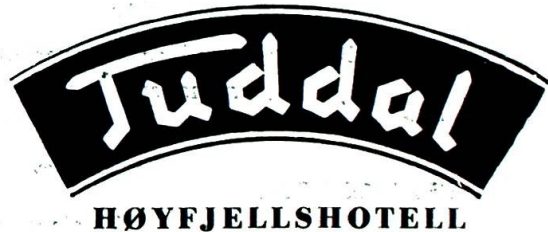
Den internasjonale sportsorganisasjon innen den katolske undervisning har hatt kongress i Lisboa. Kardinal Goncalves Cerejeira holdt en tale og understreket den stil og korrekthet som hadde preget både de sportslige konkurranser og studiene. Han sa også at den portugisiske ungdom var trofaste mot den kristne morals tradisjonelle normer og prinsipper.

HUSHOLDERSKE

dyktig i alminnelig og finere matlagning, og som selvstendig kan lede en husholdning, får stilling fra midten av oktober. Om nødvendig kan ca. 4 måneder om sommeren disponeres. Ansøking med referanser og opplysning om den lønn man ønsker, sendes snarest til

CARL P. WRIGHT,
Porsgrunn.

Reis til

VESTA · HYGEA

for rasjonell forsikring

SPANIA

Stor interesse for bibellesning.

I løpet av de siste 10 år er det trykt 1 411 360 eksemplarer av katolske bibelutgaver, det svarer til omtrent en bibel for hver 20. spanier. Dessuten kan man jo anta at en god del har eldre utgaver.

Spaniernes mangel på sosial samvittighet.

Biskopen av Huelva, mgr. Pedro Cantero-Cuadrado, har offentliggjort et hyrdebrev om det sosiale spørsmål i Spania. Brevet er noe av et alarmsignal, og er i sin helhet blitt trykt i tidsskriftet «Ecclesia», organ for den spanske katolske aksjon. Biskopen insisterer i sitt hyrdebrev på nødvendigheten av at det dannes en sosial samvittighet i Spania, særlig når det gjelder de ledende klasser innen det økonomiske, finansielle og kulturelle liv.

Biskopen skriver bl. a.: «Når fattigdom og elendighet sveker og ødelegger de åndelige verdier, og store folkemengder mister troen og håpet, lærer vår tids historie oss at alle disse mennesker vil forsøke å finne en annen tro og andre håp i systemer som lokker med løfter om et jordisk paradisk.

Dette er alvorlig. For å møte denne fare som ikke er så godartet og fjern som mange tror, kan Den katolske kirke i kraft av sin moralske og åndelige misjon ikke gjøre annet enn å oppmuntre og støtte all virksomhet som går ut på å skape en sosial samvittighet. I en rekke sektorer i det span-

ske samfunnsniv er det sosiale ansvar i dag sløvet og til-sidesatt.

Den kristne sosiale samvittighet er intet annet enn selve det enkelte menneskes moralske samvittighet når det gjelder pliktene både mot medmenneskene og samfunnets felles goder.

Den ufølsomme og forkvaklede samvittighet er i dag en alvorlig kollektivsynd, en spansk samfunnsynd, for den er resultatet av den keltisk-iberiske individualisme og mangel på kultur, og også og fremfor alt en frukt av den menneskelige egoisme. Og følgene blir enda mer skjebnesvangre når denne unnfallesheten gir seg utslag hos de ledende innen det økonomiske og kulturelle liv.

Det er på tide å erkjenne at vi alle, på grunn av likegyldighet og unnlattelse, deler ansvaret for den situasjon som er oppstått. Den er forverret som følge av samvittighetsløsheten og den manglende kristne samfunnsånd som ikke reagerer kristent på en helt igjennom meningsløs ulikhet på det økonomiske område.»

TYSKLAND

Internasjonal hjelpedag.

Organisasjonen «Caritas Internationalis» har nylig på møte i Freiburg i Tyskland foreslått at det på en bestemt dag hvert år blir en «Hjelpedag», som alle katolikker hele verden over oppfordres til å slutte opp om.

Eksekutivkomitéens neste møte er fastsatt til 7. januar 1957, og stedet blir Roma. Der vil først og fremst situasjonen i Afrika bli behandlet.

HAMAR		
<p>HUGO OFFSTEN AMAR</p> <p>Handelsgartneri og Blomsterforretning</p> <p>Tlf. 23 680 - 23 086</p>		<p>HEDMARK CEMENTVAREFABRIK</p> <p>E. GRILL FASTING</p> <p>Hamar</p>
<p>HEDMARK MEIERI</p> <p>Hamar</p>	<p>Barnetøy</p> <p>Gardiner</p> <p><i>Lie</i></p> <p>Tlf. 21 773</p> <p>Torggaten 14</p> <p>Hamar</p>	<p>KR. MOHN</p> <p>Urmaker - Optiker</p> <p>Hamar</p>
<p>HAMAR DAMP-FJÆRRENSERI</p> <p>Stangeveien 62 - Hamar</p> <p>Tlf. 23501</p>	<p>ØSTREM & OLSEN</p> <p>Bygningsartikler</p> <p>Hamar</p>	<p><i>Støkkens Bokhandel</i></p>
<p>BRODERIHUSET - HAMAR</p> <p>EBBA ANDRESEN</p> <p>Tlf. 23 367 - Torggt. 51</p>	<p>SÅ TYNT OG SPRØTT</p> <p>SOM ALDRI FØR...</p> <p>IDEAL</p> 	<p>KNUTSTAD & HOLEN</p> <p>FISK OG VILT</p> <p>Hamar</p>
<p>JOHS. LIE</p> <p>Kjøttforretning</p> <p>Hamar</p> <p>Tlf. 23 939</p>		<p>O. WIIK</p> <p>Herreutstyr - Skotøy</p> <p>Ø. Torv - Hamar</p>
<p>HAMAR GLASSMAGASIN A/S</p> <p>Telefon 23056</p>		<p>MUSIKK</p> <p>i hjemmet gir glede.</p> <p>Piano - Orgel - Gitar- Trekkspill etc.</p> <p>og notemusikalier hos</p> <p>THORBJØRN TAALESENS EFTF.</p> <p>Hamar</p> <p>Tlf. 23 412</p>

Protestantisk kongress.

I begynnelsen av august holdtes den 7. protestantiske kongress i Tyskland. I løpet av åpningshøytidelighetene overbragte Hermann J. Abs, medlem av sentralkomiteén for de

tyske katolikker, en hilsen fra sine trosfeller, og sa bl. a.: Katolikkene i Tysland ber om Guds nåde og Den hellige ånds gaver for deltagerene i kongressen, og håper at den må krones med hell.

<p>VÆR SIKKER på førsteklasses varer til kjøkkenet. De fleste kjøkkensjefer vet de er trygge med ROHDE Geléer, Puddinger, Sauser (også spesialtyper, ferdigsøtet, for diabetikere) ROHDE Syltetøyer, Marmelader, Safter</p> <p>ROHDE Boks 95, Trondheim.</p>	<p>TRONDHEIM</p>	<p>MURMESTER BERNT IVERSEN Kongensgt. 66 - Tlf. 25522 Trondheim</p>
<p>BERG & VIGUM A/S Elektrisk Installasjonsforretning Telf. 21483 - Trondheim</p>		
<p>Kjøp hos våre annonsører</p>	<p> K. LUND A/S Rørleggerforretning - Rørhandel Trondheim Etablert 1874</p>	
<p>Et ord er nok ... </p>	<p>A/S TRONDHJEMS MARGARINFABRIKK Munkegaten 5 - Trondheim Leverandør til St. Elisabeths Hospital</p>	

BERGEN

<p>1/2 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel BERGEN Bryggen 5 - Leppen - Telefon 11482</p>	<p>1/2 Smith Sivertsen's Bakerier & Conditorer</p>	
<p>Gabrielsens Elektriske Christiesgt. 9 Rett overfor St. Pauls kirke Rikt utvalg i moderne elektrisk utstyr</p>	<p> i Nygårdsgt. ved Eldorado</p>	<p> NYGÅRDSGT. 4</p>
<p>Manufakturvarer - Sengeutstyr SVERRE W. MONSEN Bergen</p>	<p>Sølv for alle anledninger Theodor Olsens Efff. JUVELER SMÅSTRANDGT 4 Bergen</p>	
<p>Gode kjøtt og pølsevarer fra J. Aug. Bye & Opdahl's</p>	<p>ERLING KRAGE A/S PRYD- OG BRUKSKUNST Bergen Telefon central 14110 Telegramadresse: «Kjell»</p>	

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46
Privat 41 64 78 - 69 43 72

Melitta

KAFFETRAKTER
og ekstra fin snusmalt
kaffe gir
BEDRE KAFFE
DRØYERE KAFFE

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II
Tlf. 33 36 24 - Oslo
Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

WISBECH
ANTIKVARIAT

Majorstua - Oslo
MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD

Gladsvei 23, Grefsen
Tlf. 37 57 68

OBS!
Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi
den tidligere
adresse!

*All slags
forsikring*

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCE BUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo. Telefon 41 01 10.

N. JOHANSEN
Bakeri & Konditori
Valkyriegt. 1 - Oslo

C. HAGERUP ØSTBYE
Fayance, Keramikk
Krystall, Leker.
Tlf. 46 55 35, 46 57 40
Bogstadv. 29 - Oslo

Tegn annonser
i
ST. OLAV!

ODDVAR J. LØDENG
MURMESTER & ENTREPRENØR
OSLO

ØKONOM Centralopvarming
Inneh.: Trygve A. Engh
Tlf. 42 51 33 - Oslo

Varme — Ventilasjon — Damp
Varmtvann — Olje — Stoker
Fyring — Kjelerep. — Etlersyn

Joh. Weydahl & Co
Oslo - Centralb. 68 18 07

KAFFE
og
HERMETIKK
en gros

A/s E. Sunde & Co. Ltd.
Oslo
Alt i rørbransjen

G. GALLIGANI
PRYD- OG BRUKSKUNST
OSLO

A/s Norsk Medicinsk Varehus
Pilestredet 7 - Telef. 33 43 70 - Oslo
Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell
Brilleoptikk